

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékire: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyed évre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztői telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A külügyminiszter expozejája.

Az európai koncert ez évi befejező szimfóniája Goluchovszky Agenor expozejája, amelyet a külügyi bizottság tegnapelőtti ülésén tartott. A Wagner-zene számos megoldatlan problémája, amelyek némelyikét maga Wagner sem tudta megoldani, eltörpül miszticizmusára nézve azon megoldatlan zenei problémák mellett, amelyek az európai koncert dirigensei és zenekarának tagjai produkálnak. Míg a komponistáknak ezeket a misztikus motívumokat a zeneszerzéstől hibakulrója föl, addig a diplomácia zenészeinek ez az érdekük.

Arról beszélnek, ami a mondani valójuk, de hogy mi a mondani valójuk, azt a legjobb esetben csak ők maguk tudják. Néha ők maguk sem. Tantaluszi kín beszédeiket és váltott jegyzékeiket hallani vagy olvasni, mert előtte a külpolitika mohón lesett pikantériája, de ha hozzá akarsz érni a szavak higánya szétfolyik a kezed alatt. Nem is a külpolitikusok beszédeiből lehet tanulni külpolitikát, bár külpolitikai beszédet csak az tarthat, aki a külpolitika millió esinjával-binjával tisztában van.

Goluchowszky beszédéből megtudjuk azt, amit már eddig tudtunk, hogy a keleti kérdés ép oly megoldatlan, mint évtizedekkel ezelőtt, hogy Sándor királyt meggyilkolták, hogy Bécsben sok idegen uralkodó kilincselte anélkül, hogy felénk csak kacintottak

volna is, és hogy a pápa meghalt. Amire nézve nyilatkozik is, ha a logika kedvéért kénytelen eddig kevésbé ismert részletekre kitérni, mintaszerű diplomatikus begombolkozottsággal teszi. Például azt mondja, hogy programja elé „nemcsak Törökországnak vele született gondatlansága“ (kiváncsiak vagyunk a német szövegre), háritott akadályokat, hanem ezek „oly oldalról is jöttek, ahonnan legkevésbé voltak várhatóak.“

Szerbiáról reméli, hogy „nem kényszerít minket bizonyos felelősség nélküli körök kedves repertoárját képező gyűlölködő ki-rohanások megtűrésével arra, hogy előzékenységünk mértékét tetemesen leszállítsuk.“ Ennél éke-
sebben kertetni Talleyrand sem tudott.

De nézzük az expoze érdekemi részét. Mindenekelőtt a békepolitika áldását magasztalja és a hármasszövetség szilárdságát hangoztatja. Figyelemreméltó, hogy el nem zárkozhatván az európai közhangulat és az olasz-francziz közeledés elől ezt jegyzi meg: bárminő érzelmekkel is viseltessék különben valaki a hármasszövetség konstellációja iránt, a béke áldását el nem vitathatja tőle. Mikor aztán koncedálja a triple alliance államainak egyéb ként való szabad mozgását, itt térhetett volna rá a borvám ügyére és általában Olasz- és Németországgal kötendő kereskedelmi szerződésünkre. Erről azonban, a mi

pedig mindenkit eminenter érdekel mélységesen hallgat. Románia magatartása és Kelet Rumélia felekezeti viszonyai e felhozott körülmények mellett teljesen másodlagos jelentőségűek. De ha már a balkáni kérdésre oly bőbeszédűen kiterjeszkedik, elvárhattuk volna, hogy ez eseményeknek ne csak külső történelmét mondja el, hanem a fejlődés egész geneziséjét.

Különösen a portának általános föltűnést keltett válaszáról elvartunk volna néhány fölvilágosító szót, Mi igaz belőle? És ha igaz, történt-e és minő megtorlás?

A balkáni akció ismertetését a belügyminiszter azzal kezdte, hogy a területi status quo-nak a berlini kongresszus értelmében elvben való fentartásában összpontosul. Ez a mondás sem általánosságban, sem az intézkedések részleteiben nem felel meg a valóságnak. Ugron Gábor tegnapi delegációnalis beszédében kifejti, hogy Oroszország a Balkánon vérszemet kap, hogy Ausztriának és Magyarországnak kötelessége meggátolni, hogy a Balkánon bármely idegen befolyás magának területi és hatalmi uralmat szerezhessen.

Mikor tehát a külügyminiszter újra meg újra visszatér arra a büszkén hirdetett eredményre, hogy mindig Oroszország előzetes jóváhagyásával járt el: voltaképp beismeri, hogy nem mert önállóan intézkedni. Ellenben megtörtént az, hogy Lambsdorff egyenest a konstantinápolyi nagykövethoz intézett jegyzéket. Holott nemcsak

Spitzer Ignác

Batthyány-u. (Gőzfürdővel szemben) levő ujonan épült házában berendezett

VENDEGLŐ HELYSÉGÉBEN
f. hó 20.
vasárnap nagy tombola estély

Tombola kezdete szini, előadás után.

Kitönő ételéről és italokról gondoskodom.

A gyönyörű tombola tárgyak Krammer Antal üzlet kirakatában láthatók.

a berlini szerződés, de a nemzet közti illem is megkívánta volna, hogy jegyzékét a mi külügyminiszterünkkel egyetértve küldje Konstantinápolyba. Kivált ha tekintetbe vesszük, hogy mindaddig együttesen jártak el. Meg aztán a berlini szerződés a rend fentartását Ausztria—Magyarországra bizta, nem pedig Oroszországra.

Oroszországról a szerződésben csak annyiban van szó, hogy néhány város és vidék neki átengedtetik és ő felsége Oroszország császára kinyilatkoztatja, hogy szándéka Batumot kiválóan kereskedelmi szabad kikötővé tenni. — Hát csak maradjon Batumnál Oroszország és ne akarja abszolutizmusát a nemzetközi jog terére is átvinni.

Nem áll meg Goluchovsky elvi kijelentése a tervbevett intézkedések részleteiben sem, mert a status quo-t nem tartják fenn. A berlini szerződés XIII. cikke szerint a Balkánhegyektől délre alakítatik Kelet Rumélia, amely a szultánnak közvetlen politikai és katonai fenhatósága alatt állva, közigazgatási autonómiát élvez. Most meg ankéteket akarnak szervezni Törökországban az ügyek intézésére, amely felerészben mohamedán, felerészben keresztény volna és amelynek hatásköre Kelet Ruméliára is kiterjedne.

Nem nyilvánvalóan in fraudem legis megállapodás-e ez?

Ellenmondás van a külügyminiszter beszédének többször hivatkozott elvi kitétele és azon további passzus között, hogy „Törökországon változtatni kell.“ Hát ez is a status quo fentartása? Avagy nem status quo mindmaig a berlini szerződés? Ott pedig a Fényes-kapu nincs odadobva a hatalmi koncertben a primet vívőknek.

A balkáni akció előadásán kívül csak frázisokat kapunk és a vétőjogról egy kánoni disszertációt. Végül pedig erélyesen tiltakozik az ellen, mintha a vétőjog gyakorlásával politikai konstellációt képviseltünk volna.

Ugy véljük, inkább dicsekednie kellett volna vele, hogy politikai konstellációnk diadalát jelenti a pápaválasztás eredménye. Hogy ezt nem tette, csak a nemzetközi politikai ildom lehet az oka. De pokolba a végletekig vitt ildommal ott, ahol vitális érdekeink

megbeszéléséről van szó! Vagy tanácskozó és ellenőrző testület az a delegáció, vagy olyan csunglijamen, ahol csak bólingatni szabad. Ez utóbbi esetben a levegőbe kell röpiteni.

Dr. Schober Béla.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Telefonszolgálat. —

Budapest, 1903. decz. 18.

Unalmas egyhangúság, amelynél unalmasabbat elgondolni se lehet. A parlamentben oly gyéren gyülekeznek a képviselők, hogy a legvérmesebb remények mellett se hiszik, hogy két órai utánjárás nélkül lehessen majdösszehozni őket. Már $\frac{3}{4}$ 11 van és az elnök még ekkor is egy ugronista kívánságára kénytelen azt konstatálni, hogy nem vagyunk határozatképesek. Szinte féltizenkettő lett, mire az obstrukciós mulatságot folytatni lehetett.

Fél tizenkét óra elmult, amikor Perczel Dezső elnök megnyitotta újból az ülést. Hitelesítették a jegyzőkönyvet, azután Perczel Dezső az elhunyt hercegkisasszonyt paréntálta el. Indítványozta, hogy a főhercegi családnál fejezze ki az elnökség útján a Ház a részvétét, helyezzenek koszorút a koporsóra s képviseltesse az elnökség útján magát a temetésen.

Gróf Zichy Aladár a néppárt nevében hozzájárul az elnök javaslatához.

Szederkényi Nándor: A nemzeti közös fájdalom megnyilatkozása birja őt is felszólalásra József főherceg, a honvédség főparancsnoka, József nádor ivadéka s a Habsburg-ház tagjai közül legközelebb áll a nemzet szívéhez. A képviselőház részvételével most a magyar sziv gyásza kifejezésének kell lenni.

Gróf Tisza István: A mélyen megrendítő gyász a fájdalmas részvét hurjait hozta a magyar szívében rezgésbe. Talán a mélyen sujtott szülők fájdalmát is enyhíti az a tudat, hogy abban az egész ország osztozik velük. Elfogadja az elnök javaslatát.

Lukács László Magyarország és Horvátország közt létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1889. 40. törvény-cikk hatályának meghosszabításáról szóló törvényjavaslatot terjeszti be. Kinyomatják, szétosztják s átterjesztik a pénzügyi bizottsághoz.

Az elnök több előterjesztést tett azután. Lovászy Márton kifogásolta, hogy a Háznak nincs több bizottsági tag lemondásáról tudomása. Madarász József is fiatalosan csengő hangon, temperamentusan megbírálta az elnök eljárását, a ki bűnbánóan ki is jelentette, hogy már holnap beszámol arról, kik mondtak le a bizottságokban viselt tagságaikról.

Ezután Lendl Adolf foglalkozott személyes kérdésben a kultuszminiszternek az ő interpellációjára mondott válaszával. Tiltakozott Berzeviczy több kifejezése ellen. Adatait a minisztériumban lévő jegyzőkönyvekből merítette. Ő azokat a kifejezéseket, amikkel a miniszter őt illette, visszahárítja reá.

A napirend következett ezután Holló Lajossal. A 67-iki törvény már az eredeti jellegéből ki van teljesen vetkőztetve, — mondta. Aki ideálisan hazaszerető ember volt

a kormánypárton, mint Apponyi Albert, az kifejezést is adott ennek. A hiba azonban csak részben a hatalom kezelőié, de az ellenzéké is, amely a nemzet erőinek kimutatásában erélyesen dolgozhatott volna s kivette volna lelkes küzdelemmel már régen az ország vezetését a mostani kormánypárt kezéből. Majd a kormány programjának bírálatára tér át.

Ne az osztrák miniszterekkel bajlódjunk, ne abban lássuk a dicsőséget, hogy odamondogattunk nekik.

Ezután áttér Holló megszokott témájára a királyi ház magatartásának bírálatára párhuzamban a Hohenzellernek magasztalásával.

A harcz folytatását hirdeti.

Az utolsó szónok az öreg Madarász volt. Ülés vége 3 órakor.

Gyász.

A képviselőház mai ülésén egyet nem tudtam megérteni. Teljesen magyarázattal nélkül maradt az, hogy amikor a királyi házat ért gyászban részt vettek a pártok és annak kifejezést is adtak, hogy miért nem volt egy jó részvétteljes szava éppen Kossuth Ferencnek is. Hiszen ott volt az ülésen és mindenki azt hitte, hogy most, amikor a függetlenségi párt a leszerelés folytán távol tartja magát az ülésektől Kossuth Ferenc csak azért jött el, hogy hozzájáruljon a kegyelet érzéséhez a saját szavaival is. Ezt érezte ott a házban ma mindenki és nem magam voltam az egyetlen, aki ezen megakadt. Annál is inkább, mert hiszen a királyi család olyan tagjainak közvetlen gyászáról volt szó, akinél népszerűbb embert igazán magyarabb embert alig találunk itt széles ez országban. Vagy ezzel a hallgatással akart talán a párt tetszelegni azoknak, akik nem tudják megbocsátani Kossuthéknak a leszerelést? Hát ha ez akart lenni, akkor ez bizony rosszul sikerült. Éppen a Kossuth pártnak lett volna kötelessége itt nyilatkoznia. Hiszen azt még nem mondotta a pártra senki se, hogy nem dinasztikus érzésű! Annál furcsább volt és annál nagyobb ür maradt ott, hogy amikor a legmagyarabb főherceget érte ez a csapás, a pártnak egyetlen egy meleg szava se volt. Mert hiszen azzal se védekezhetnek, hogy Zichy Aladár avagy Szederkényi Nándor tolmácsolta a függetlenségi párt érzelmeit, — mert ezek csakis a maguk nevében beszéltek. A kegyelet nem politika, de ha az lenne, akkor is olyan mulasztást követett el a függetlenségi párt amely a magyar nemzetnél semmi esetre sem leszen jó hatással!

HIREK.

— **A király Budapesten.** A király ma délután 9 óra 50 perczkor a nyugati pályaudvaron a fővárosba érkezett.

— **Báró Vojnich István üdvözlése.** Báró Vojnich Istvánt igen sokan üdvözölték abból az alkalomból, hogy az országos szabadelvű párt alelnökévé választotta. Különösen sokan üdvözölték őt választókerületéhez tartozó összes községekből és Zomborból. A bácsme gyei fősolgabírói karnak legtöbb tagja táviratban gratulált.

— **A Bács-Bodrog megyei orvosszövetség** ma délután tartotta nagygyűlését. A gyűlés

legfontosabb tárgya az orvosi nyugdíj kérdése volt. Dr. Pertsy Ferencz elnöklete alatt tartatott meg az élénk gyűlés, amelyen hosszas vitatkozás után határozatba ment, hogy a szövetség megteszi majd a szükséges lépéseket arra nézve, hogy az egyleti orvosok nyugdíjának zsinórmértéke ne a fizetés legyen, hanem az állás, a melyet betöltenek. Ezt a javaslatot Dr. Rényi az egyesület titkára terjesztette elő és kisebb jelentéktelenebb módosítással el is fogadtatott. A határozat elfogadása folytán küldöttség fog menni a megyei főispánhoz azon célból, hogy az orvosok e kérelmét pártfogásába vegye.

— **A bíráló választmány ülése.** Az 1904. évre megállapított legtöbb adót fizetők névjegyzékére vonatkozó felszólamlások fölött tegnap fejezte be a bíráló választmány a tárgyalásokat. A tegnap elbírált felszólamlások közül Vukovics Pálénak helyt adott a választmány és nevezettet felvette a virilis bizottsági tagok közé.

— **Közgyűlési póttárgyak.** A holnapi közgyűlés tárgysorozatába pótlólag még a következő tárgyak lettek fölvéve: Bokros József átaljás kérvénye nyugdíjaztatás iránt. — Dr. Szilasi Fülöp, Hoffmann György, Horváth József és Orcsics Györgyné kérvényei asphalt járda költség fizetési kedvezménye iránt. — Tanács javaslata Braun Miksa segélyezése tárgyában. Tanács javaslata a nádsások és halászat cziménél felmerült tulkiadások tárgyában.

— **Bácsmege két gyorsvonatot kér.** Nagy küldöttség járt tegnap Latinovics Pál bácsmegei főispán vezetése alatt gróf Serényi Béla kereskedelmi államtitkárnál. A küldöttség, a melyben Bácsmege minden részéből voltak tekintélyes polgárok, azt kérte, hogy a budapest-zimonyi vonalon a forgalom óriási növekedése következtében az eddigi egy gyorsvonat helyett naponta kettő közlekedjék. A küldöttséget vezető főispán előadta, hogy kelet felé és Balkánra egyedüli utvonatunk a budapest-zimonyi és a jelenlegi állapot a kocsik állandó tulsuffoltsága folytán tarthatatlan. Az államtitkár méltányosnak találta a kérelmet és a hatalmas forgalomra való tekintettel szükségesnek is jelezte a második gyorsvonatot, de végleges határozatát a kérdés tanulmányozása utánra tartotta fenn. Ugyanigy nyilatkozott Márk államvasuti felügyelő is. kit a küldöttség szintén felkeresett.

— **Adai Néplap** czimen a napokban új hetilap indul meg.

— **Vojnich báró gazdasági tevékenysége.** Ismeretes az a mozgalom, melyet Vojnich István báró a gazdasági munkások érdekében megindított. A mozgalom már széles mederben folyik. A bérvizonyokra vonatkozó adatokat nap-nap után küldik a gazdasági egyletnek, mely azt Vojnich bárónak továbbítja, aki az adatokat feldolgozván, erősen munkálkodik a fontos gazdasági kérdés megoldásán.

— **Városi bizottsági tagok választása.** Mint már említettük, a holnapi közgyűlés fog határozni az 1903. évben elhunyt három törvényhatósági bizottsági tag helyének betöltése tárgyában. Freudenberg Márk I. kőri, Báits Tamás III. kőri és Szabó Mihály VIII. kőri bizottsági tagok helyett fognak újakat választani.

— **Tanítónőválasztás Zentán.** A zentai községi polgári iskolához tanítónővé István-csics Mariskát, belvárosi tanítónővé Vjnk-

ler Irmát választották meg, a tanyai tanítói állást Homolya Matilddal töltötték be.

— **Merénylet a végrehajtó ellen.** A napokban Markovics Miklós bajai j. végrehajtó két rendőr, a becsüs és egy ügyvédsegéd kíséretében beállított Török Anna szállásvárosi lakoshoz, hogy egy pörből kifolyólag végrehajtást eszközöljön. Alig léptek a lakásba, Török Anna a szidalmak egész áradatát zuditotta feléjük, majd pedig egy kis zsák paprikát vett elő és azt a végrehajtó, a becsüs és a rendőrök szemébe szórta. A dühöngő asszonyt vasra kellett verni s azonkívül megtették ellene a feljelentést hatóság elleni erőszak vétsége miatt.

— **A vasutasok karácsonyi ajándéka.** A fővárosi sajtót, valamint a vidéki lapokat is bejárta annak a hire, hogy a kereskedelmi miniszter a vasuti tisztviselők jutalmazására a karácsonyi ünnepek alkalmával, törzsfizetésük 20%-át juttatja ajándékképpen. Utóbb átfurmálódott a hir annyiban, hogy a jutalmat csupán a 2400 koronán aluli fizetésűek kapják az altisztek és vasuti szolgálk mellőzésével, sőt ma már azt is hozzák egyes lapok, hogy az e célra fordítandó összeg kiutalva és szétosztása is megkezdve lett. Az államvasutak helybeli vezetőségétől azt az értesülést nyertük, hogy a mai nap folyamán, különösen az altisztek közül, számosan jártak a pénztárnál, a krisztkindli felvétele végett, de a pénztárhoz még mindeddig ez irányban nem érkezett utasítás. És bár tény az, és erről a szabadkai állomás vezetőségének is van tudomása, hogy ilyen irányu miniszteri intézkedés történt, de ebből kifolyólag hivatalos értesítés hozzájuk nem érkezett.

— **Pályázat közjegyzőségre.** A szegedi közjegyzői kamara a hivatalos lap mai számában teszi közzé pályázati hirdetését a palánkai közjegyzői állásra nézve, amely Jedlicska Béla dr. Szegedre helyezésével üresedett meg. Pályázatokat január 15-ig lehet beadni a kamara elnökségének Szegedre czimezve.

— **Kossuth Lajos asztaltársaság Zentán.** Zentán Kossuth Lajos asztaltársaság alakult meg. A jövő héten hazafias ünnepélyt rendez, melyen az ünnepi beszédet dr. Kalmár Antal mondja.

— **Téli kikötők a megyében.** A téli idény bekövetkeztével a járóművek biztos elhelyezésére a megyei kikötőkben már befejezték a kotrás munkálatait. A bajai kikötő 120 normálhajóra és 40 malomra, a palánkai 30—40, az ó-becsei téli kikötő és a Ferencz csatorna több száz hajóra van berendezve.

— **Eladó vil atelkek.** A gazdasági ügyosztály a holnapi közgyűlés elé javaslatot terjeszt a város tulajdonát képező öt villaparczella eladása tárgyában. A telkek a vasuti állomás közvetlen közelében a Pukkel és Schäffer féle villák tőszomszédságában vannak.

— **Névmagyarosítás.** Stern Vilmos török-koppányi illetőségű csantavéri lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Csillagra változtatta.

— **A bajai színház.** A jövő évben építik már az új bajai színházat. A színház helye a jelenlegi Bárány szálloda telke. A költségek fedezésére 1 $\frac{1}{2}$ % pótdót vetnek ki.

— **Zsebtolvajok garázdálkodása.** A város központjában, a szt-istván-téri piacon majdnem naponta előforduló zsebtolvajlásokról a legutóbbi időben gyakori panaszokat hallunk.

Ma egy szegény szállási őr hozta be a kucoriczáját a heti piacra és eladva, az érte kapott pénzt a tárczájában a zsebébe tette és mire a Szt-István-téren keresztül haladva az üzlethelyiséghez ért, ahol egyet-mást bevásárolni szándékozott, már egy ügyes zsebtolvaj megfosztotta csekély pénzkészletétől, úgy, hogy a gazdájához kellett fordulnia segítségért, hogy a családjának szükséges élelmi cikkeket megszerezhesse. A gyakori tolvajlások elkövetői minden kétséget kizárólag a piacokon — tolongó kóbor cigányasszonyok, akik már annyira szemérmetlenül üzik bűnös mesterségüket, hogy a járó-kelők szemeláttára zavartalanul somfordálnak és tapogatóznak kiszemelt áldozataik körül, — a kikkél zsirosabb tartalmu erszényeket találnak.

— **Csöd.** Krausz Ármin ujvidéki kereskedő ellen az illetékes kir. törvényszék elrendelte a csődöt. Tömeggondnokká Rohonyi Gyula ujvidéki orsz. képviselő neveztetett ki.

— **Faáru szövetkezet Csantavéren.** Csantavéren faáru szövetkezet létesítésén fáradoznak. A napokban ülést tartottak az érdekeltek, melyen elhatározták, hogy 10 koronás üzletrészeket bocsájtanak ki.

— **Gyanus halálozás.** Marczikity Magdolna 27 éves napszámosnő az éjjel gyanus körülmények között hirtelen elhunyt. Holttestét a mentők a zentai temető bonczházába szállították, a hol a rendőri bonczolás fogja megállapítani a halál okát.

— **Rendőri hir.** Juhász István napszámos egy II. kőri korcszóban tegnap fonalsodró orsóval hasba szurta magát. A mentők kiszállították a közkórházba. Sebe életveszélyes. Tettének oka életuntság.

Vecsey Ferike Szabadkán.

Még magyarvidéki város műértő közönsége nem örvendhetett a szerencsének, hogy Vecsey Ferenczet, ezt a világra szóló hirnévű bírót alig 11—12 éves hegedű művészt körében üdvözölhesse és gyönyörködhesse barmulatot keltő gyönyörű játékában. Most megindult a mozgalom nálunk, hogy első lehessünk, kik vidéken élvezzük ennek a Kubelket is felülmuló kis művésznak a játékát. A „Szabadkai Dalegyesület“ érdeme lesz, ha sikerül a cél eléréni. Az egyesület ugyanis felkérte Dr. Bóbits József közművelődési tanácsnokot, ki a kis művész szüleiivel jó baráti ismeretségben van és a karácsonyi ünnepeket Budapesten fogja tölteni — hogy járjon közbe a szülőknél, és hasson oda, hogy az egyesület bármily áldozata árán is, de jöjjön le a kis művész Szabadkára a dalegyesület januári nagy hangversenyére.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Szombat: Madarász.

Vasárnap: délután: Bánk-Bán;
este: Madarász.

— **Pillangókisasszony. Almafa.** Belasco kedves melodramája a Pillangókisasszony ment az idei szini évadban először. A kis japán lányról szól a mese, akit hadnagya elhagyott,

jelszavához hiven: Andere Städtchen, andere Mädchen! Mi eddig a szinpadról csak a tea-házbeli japán leánykáról kaptunk nótás híreket. Belasco aztán elmondja, hogy vannak a geishákon kívül ártatlan naivák is Japánban, akiknek a szive eleped hűtlen lovagjuk után.

A Prologus-ban Heltai a darab hangulatát jól intonálja és Olasz Klári ezt az intonációt bájosan és meghatóan adta meg. Magát a Pillangókisasszonyt, aki pedig épen nem pillangó természetű, Gerlaci Hermin kisasszony játszotta. Miután azonban ehhez a szerephez sem az ének, sem a pajzanság nem elég, hanem drámai játék is kell, a néhez szerepnek Gerlaci nem tudott teljesen megfelelni. Simon Mariska megtette, ami szerepétől telt. Kovácsot meginterpelláljuk, látott-e már zsiros kalapos amerikai konzult? Ha látott is netalán, ebben nem szükséges azt a vékony pénzü konzult utánoznia. Tegnap játék elhitette velünk, hogy kitűnően tudná játszani, ha nem is a konzult, de a Herczeg Ferencz „Kéz kezet mos” című vigjátékában a csillagászat félszeg tudósát. A díszletek és a scenika tetszetek.

A németből magyarra átültetett és mint eredeti vigjáték a Népszínház által koszoruzott Almá-fában Mihályfi Juliska ismét olyan komikának bizonyult, aki a vidéken ritkítja párját és egy sorban áll a pestiekkel.

Baróthy ismét mint kedélyes apa szerepelt. Kitűnően beleszokik nálunk ebbe a szerepkörbe, amelyre Komjáthyhoz Kassára virágvasárnaptól kezdve szerződött van. Bár mi jobban szeretnők, ha a jellemjáték és intrika terén maradna. Igen ügyes volt Falussy, kedves Szabados Gizi, szép Olasz Klári. De minek kapaszkodik Németh ilyen szerepek után?

Ujházy Szabadján. Amennyiben Pethes Imrét a Nemzeti Színház művészt színházának műsora gátolná szabadkai vendégszerzésében, ezen esetre Ujházy Ede jön le hozzánk és a „Constantin abbé” czimszerepében fog fellépni.

Műsorváltozás. Híre járt tegnap, hogy Gerlaci Hermin gyengélkedése miatt a mára hirdett „Bob herczeg” helyett az Aranykakas kerül színre. A művész azonban mégis rászánta magát a „Bob herczeg” eljátszására. — A vasárnap estére hirdett „Telen” népszínmű helyett a „Madarász” kerül színre. Furcsa nagyon, hogy két este egymásután a „Madarász” kerül színre. Holott az sem premier, sem repiz. De a tervszerűtlenség a programban, úgy látszik, tervszerűség.

Visszalépett pályázó. Krémer Sándor a szathmári színház jelenlegi igazgatója, a ki szintén pályázott a szabadkai színház elnyeréséért, a mai napon visszavonta pályázati kérvényét, mert a szathmári színházi bizottság felhívására, hogy abban az esetben, ha határozott választ ad, a jövőre is ő kapja meg a színházat, kötelező nyilatkozatot tett s így többé nem aspirálhat más állomásra.

KÖZGAZDASÁG.

Tiszakálmánfalva országos vásárt kér. Tiszakálmánfalva országos vásár engedélyezése iránt kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez. A megye közgazdasági előadója a kérelmet pártolólággal terjesztette föl.

Gazdasági és háziipari tanfolyamok Bács

megyében. A földmívelési miniszter erre a téli évadra gazdasági tanfolyamok czéljaira 3400 korona, háziipari tanfolyamokra pedig 6000 korona segélyt helyezett kilátásba. Az összeget azonban csak akkor folyosíthatja, ha erre törvényes fölhatalmazást nyer. Háziipari tanfolyamok a következő helyen fognak tartatni: Hodsághon, Karavukován, Ujvidéken, Bács-Topolyán, Bezdánban, Szt. Tamáson, Kis-Hegyesen, Jankovácson, Feketehegyen. Eme községeken kívül még Madarason vagy Keresztúron.

Sertéskivíteli tilalom. A sertésvésznek Ausztriába történt elhurcolása miatt jelenleg a következő bácsmegyei területekről lilos a sertéseknek Ausztriába való kivitele: Az apatini, bács-almási, hodsághi, kulai németpálankai.

Helyi gabonaárak.

Mérsékelt kínálat és ugyanoly vételkedv mellett forgalomba került ma 500 mm. buza 7.20—7,25 koronás árban.

Zab gyöngén volt kínálva: kereslet sem mutatkozott és csekély mennyiség kelt el, részben helyi fogyasztásra 4.80 5.— kor.-ért.

Tartózkodó vételkedv mellett rozs 5.80 és árpa 5.20 koronáért kelt el.

Tengeriben élénk kínálat fejlődött, forgalomba került nagyobb mennyiség kezdetben. Később azonban tartózkodó vételkedv folytán 4.60, 4.70 koronáért 50 klg.-ként.

Budapesti gabonatözsde.

— Deczember 18. —

Mérsékelt vételkedv és bágyadt irányzat mellett elkelt 15000 mm. buza.

Egyebekben árváltozás nem volt.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet igen csekély forgalom mellett bágyadt irányzattal folyt le.

	Kezdeti	Változás
Buza apr.-re	768	769—768
Buza okt.	756	757—756
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	656	655—654
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	545	544—543
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	516	517—516
Repee	—	—
Repee aug.	11.70	11.70—11.80

Hirdetések.

Fa árverési hirdetmény.

Rohonczi Elemér úr erdejében termett:

140 erdei öl kőris hasábfa kikiált. ár: 27 K.	} 120 cm. hosszú bogtár-fa
96 " " " gömbfa " 20 "	
1 " " " akác hasábfa " 30 "	
4 " " " gömbfa " 24 "	
7 " " " nyár vegyesfa " 12 "	
20 kazal kőrisfa rözse " 16 K.	

E hó 21-én és 22-én reggel 9 órakor a helyszínén (a majsai úton a várostól 2 klmnyire) azonnali készpénz fizetés mellett árverés útján elfog adatni.

Felvilágosítást ad:
Kallivoda Andor
m. kir. főerdész.

Tisztelettel értesitem az előkelő közönséget, hogy az idei farsang ujdonsága az Angol eredeti gentri Boston lesz, melyet módszerem által bárki 3 óra alatt elsajátíthat.

Értekezni a „Hungáriá”-ban lehet.

Tisztelettel

Landau Géza
táncztanító.

Calderoni és Tsa

Váci utca 1. BUDAPEST Kishid utca 8.

Ajánlanak: Finom szemüvegeket és orrcsüptetőket, tartós és esinos foglaltványokban. Szalon lorgnetteket, műszemeket, színházi, katonai, vadász- és verseny látcsöveket alumíniumból, legujabb szerkezettel. Zeiss-, Busch- és Goerz-féle prizmás távcsövek. Terep és ablakhőmérőket, nélkülözhetetlen maximal, minimal hőmérőket, higany és Aneroid légsúlymérőket, esőmérőket, hygrometereket hitel szesz mérőket, bor és must mérőket. Továbbá nagy választékban: Fényképezési készülőkeket, műkedvelők, turisták stb. számára.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Könyvelő

ki a magyar-német levelezésben kellő gyakorlattal bir állást kaphat.

Czim a kiadóhivatalban.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és komoktalajon.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár minden kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg nő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki czímét egy levelező-lapon tudja.

Czim:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.